

Άρειος Πάγος 728/1974, Τμ. Α'

Πηγή: ΝοΒ 22/74 σελ. 716

Περίληψη: Ναυτικοί. - ατύχημα (βίαιον συμβάν) εις ναυτικόν εν τη εκτελέσει εργασίας ή εξ αφορμής αυτής. - έννοια κατ' άρθρ. 29 ν. 3190/1955 περί Ν.Α.Τ., ως ετροποποιήθη υπό άρθρ. 12 ν. 4502/1966. - θάνατος ναυτικού εκ καρδιακής προσβολής κατά διάρκειαν ψυχαγωγίας εν ξενοδοχείω επ' ευκαιρία κατάπλου του πλοίου εις λιμένα αλλοδαπής. - θεωρείται βίαιον συμβάν εξ αφορμής εργασίας.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο κ. Η. ΓΛΥΚΟΦΡΥΔΗΣ, αντιπρόεδρος

Εισηγητής ο κ. Θ. ΚΟΥΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ, σύμβουλος

Δικηγόροι οι κ.κ. Ν. Χαλκιάς, Α. Παπαντωνόπουλος (παρεδρος ΝΣΚ)

Επειδή κατά τας διεπούσας την επίδικον σχέσιν διατάξεις του άρθρ. 29 του ν. 3170/1955 περί του Ν.Α.Τ., ως τούτο ετροποποιήθη διά του άρθρ. 12 του ν. 4502/1966, ορίζεται ότι: "§ 3. Χορηγείται σύνταξις ανικανότητος λόγω ατυχήματος: Α') εις ναυτικόν καθιστάμενον απολύτως ανίκανον συνεπεία ατυχήματος επελθόντος εν τη ναυτική εργασία ή εξ αφορμής αυτής..., Β') εις την οικογένειαν ναυτικού θανόντος συνεπεία ατυχήματος επελθόντος κατά την διάρκειαν της ναυτολογησεώς του ή προκληθέντος εξ αφορμής της ναυτικής του εργασίας...". Κατά την έννοιαν των ανωτέρω διατάξεων ως ατύχημα επερχόμενον κατά την εκτέλεσιν ή εξ αφορμής της ναυτικής εργασίας, παρέχον συνταξιοδοτικόν δικαίωμα εις ησφαλισμένον ναυτικόν, ή εν περιπτώσει θανάτου του εις την οικογένειάν του, λογίζεται και το επελθόν προ της ενάρξεως της καθημερινής εργασίας ή μετά την λήξιν αυτής και οφειλόμενον είτε εις βίαιον συμβάν συμφυές προς την εκτελουμένην υπό του ναυτικού εργασία, είτε έτι και εις νόσον, εφ' όσον αύτη προεκλήθη ή υφισταμένη επεδεινώθη συνεπεία εξαιρετικών και ασυνήθως συνθηκών ναυτικής εργασίας. Υπό την έννοιαν δε ταύτην ως συμφυής προς την ναυτικήν εργασία, απαιτούσαν συνήθως την μακροχρόνιον απομάκρυνσιν του ναυτικού εκ της εστίας του, δέον να θεωρηθή υπό τας συντρεχούσας εκάστοτε συνθήκας και η ανάγκη της ψυχαγωγίας αυτού.

Επειδή εν προκειμένω κατά τα γενόμενα διά της προσβαλλομένης πράξεως δεκτά πραγματικά περιστατικά ο σύζυγος της αιτούσης, ησφαλισμένος, υπηρετών ως ναύτης επί του πλοίου "Α.*", την 21.8.1971 εξήλθε του πλοίου ότε τούτο κατέπλευσε εις τον λιμένα Legaspi των Φιλιππίνων, και μετά παρέλευσιν ολίγων ωρών ευρέθη νεκρός συνεπεία καρδιακής προσβολής εις ξενοδοχείον της πόλεως ένθα μετέβη προς ψυχαγωγίαν συνοδευόμενος και υπό τινος γυναικός. Υπό τα δεδομένα ταύτα, άτινα κατ' αρχήν συγκροτούν, κατά τ' ανωτέρω, την έννοιαν του ναυτικού ατυχήματος, η προσβαλλομένη πράξις, δεχθείσα τ' αντίθετα άνευ ειδικωτέρας σκέψεως, τας μνησθείσας διατάξεις παρεβίασε, τούτω δε τω λόγω, βασίμως προβαλλομένω, κατέστη αύτη ακυρωτέα.

Σχόλιο: Η άνω απόφασις είναι αξιοσημείωτος και διδακτική, "αποστάζουσα ανθρωπιός και σοφίας", ως λίαν προσφυώς ελέχθη εις χρονογραφικήν έξαρσιν.

Το επάγγελμα του ναυτικού είναι κατ' εξοχήν τραχύ, κοπιώδες και επικίνδυνον, εκτελούμενον μακράν της οικογενειακής εστίας. Ο ναυτικός ζη και εργάζεται μεταξύ ουρανού και κύματος, παλαίων ενίοτε με τα στοιχεία της φύσεως μακράν της οικογενειακής εστίας, ευλόγως δε δικαιούται μιας ανθρωπίνης ψυχαγωγίας οσάκις το πλοίον της υπηρεσίας του καταπλέει εις τινα λιμένα δι' ολίγον χρόνον. Αυτός είναι συνήθως ο χρόνος της αναπαύσεως, αν δύναται να λεχθή "ανάπαυσις" του εργαζομένου μακράν της οικογενειακής θαλπωρής. Αλλά και η ψυχαγωγία διά τον επαγγελματικώς καταπονούμενον είναι απαραίτητος φυσιολογική ανάγκη. Επιμονή εις καρτεριάν και στερήσεις προσβάλλει την ανθρωπίνην αξιοπρέπειαν. Εν όψει λοιπόν της φύσεως του ναυτικού επαγγέλματος, πιστεύομεν ότι αφ' ης ναυτολογηθή ο ναυτικός διατελεί εν αδιακόπω υπηρεσία ήτις παύει μόνον από της λύσεως της ναυτικής συμβάσεως εργασίας. Επομένως παν βίαιον συμβάν επελθόν έστω και κατά τας ώρας της ψυχαγωγίας και υπό τας συντρεχούσας εκάστοτε συνθήκας θεωρείται εν υπηρεσία επελθόν.

Κ.Ι. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ